ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 18.12.2024
COM(2024) 578 final

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 450/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τον δείκτη κόστους εργασίας (ΔΚΕ)

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο δείκτης κόστους εργασίας (στο εξής: ΔΚΕ) μετρά τις τριμηνιαίες μεταβολές του συνολικού ωριαίου κόστους εργασίας που επιβαρύνει τους εργοδότες, καθιστώντας δυνατή την παρακολούθηση των εξελίξεων ως προς τις πιέσεις στο κόστος που προκύπτουν από τον συντελεστή παραγωγής «εργασία». Ο ΔΚΕ είναι ένας από τους κύριους ευρωπαϊκούς οικονομικούς δείκτες / ευρωδείκτες[1], που παρέχουν πληροφορίες για τις οικονομικές εξελίξεις στη ζώνη του ευρώ.

Ο ΔΚΕ χρησιμοποιείται από το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών για την αξιολόγηση των πιθανών πληθωριστικών πιέσεων που προκαλούνται από τις εξελίξεις στην αγορά εργασίας. Ο ΔΚΕ είναι επίσης σημαντικός για τις μισθολογικές διαπραγματεύσεις των κοινωνικών εταίρων και για την ίδια την Ευρωπαϊκή Επιτροπή όσον αφορά την παρακολούθηση των βραχυπρόθεσμων εξελίξεων του κόστους εργασίας. Τέλος, τα στοιχεία για τον ΔΚΕ χρησιμοποιούνται για την τιμαριθμική αναπροσαρμογή των τιμών σε ορισμένες μεγάλες εμπορικές συμβάσεις που διαρκούν αρκετά χρόνια.

Η Eurostat δημοσιεύει στον ιστότοπό της τριμηνιαίο δελτίο Τύπου σχετικά με τον ΔΚΕ[2], μαζί με ένα μεγάλο σύνολο στοιχείων με ανάλυση κατά οικονομική δραστηριότητα και κατά τις συνιστώσες του κόστους εργασίας (μισθολογικό και μη μισθολογικό κόστος). Ο ιστότοπος περιλαμβάνει επίσης τα ποσοστά αύξησης τόσο ανά τρίμηνο όσο και ανά έτος.

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 450/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Φεβρουαρίου 2003, σχετικά με τον δείκτη κόστους εργασίας[3] (στο εξής: κανονισμός για τον ΔΚΕ) θεσπίζει κοινό πλαίσιο για τα κράτη μέλη, ώστε να παράγουν συγκρίσιμους δείκτες και να τους διαβιβάζουν στην Επιτροπή.

Το άρθρο 13 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 450/2003 προβλέπει ότι η Επιτροπή υποβάλλει ανά διετία έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο. Σκοπός της έκθεσης είναι η αξιολόγηση της ποιότητας των στατιστικών που παρέχονται από τα κράτη μέλη και των συγκεντρωτικών στοιχείων της ΕΕ, καθώς και ο εντοπισμός τομέων στους οποίους θα μπορούσαν να επέλθουν βελτιώσεις.

Η παρούσα είναι η 10η έκθεση για τον ΔΚΕ που υποβάλλεται από την Επιτροπή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο[4]. Επικεντρώνεται στα στοιχεία για τον ΔΚΕ που ελήφθησαν μετά την προηγούμενη έκδοση, για τα τρίμηνα αναφοράς από το δεύτερο τρίμηνο του 2022 (Q2-2022) έως το πρώτο τρίμηνο του 2024 (Q1-2024). Αποτυπώνει τις παρατηρήσεις που έκανε η Eurostat κατά τη συλλογή και την επικύρωση των στοιχείων για

---

1 Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τις στατιστικές της ευρωζώνης *«προς βελτιωμένες μεθοδολογίες για τις στατιστικές και τους δείκτες της ευρωζώνης»* [COM(2002) 661 τελικό].

2 Το τριμηνιαίο δελτίο Τύπου δημοσιεύεται στις ημερομηνίες που ορίζονται στο ημερολόγιο δημοσίευσης· και τα δύο διατίθενται στον ιστότοπο της Eurostat (http://ec.europa.eu/eurostat/web/main — στα αγγλικά, τα γαλλικά και τα γερμανικά).

3 ΕΕ L 69 της 13.3.2003, σ. 1. ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/450/oj.

4 Βλ. προηγούμενη έκθεση COM(2023) 34 final της 23.1.2023.

τον ΔΚΕ για αυτά τα τρίμηνα αναφοράς και βασίζεται στην τεκμηρίωση που παρείχαν τα κράτη μέλη στις ετήσιες εκθέσεις ποιότητάς τους.

Στο παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1216/2003[5], η ποιότητα των στοιχείων του ΔΚΕ ορίζεται με βάση τα ακόλουθα κριτήρια: καταλληλότητα, ακρίβεια, έγκαιρη υποβολή των στοιχείων, εύκολη πρόσβαση και σαφήνεια, συγκρισιμότητα, συνοχή και πληρότητα.

Η εύκολη πρόσβαση και η σαφήνεια των στοιχείων του ΔΚΕ είναι πλέον εδραιωμένη, μέσω της δημοσίευσης λεπτομερών μεταδεδομένων και εθνικών εκθέσεων ποιότητας στον ιστότοπο της Eurostat. Ως εκ τούτου, η παρούσα έκθεση για τον ΔΚΕ θα επικεντρωθεί στα άλλα κριτήρια.

II. ΓΕΝΙΚΗ ΠΡΟΟΔΟΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΕΚΘΕΣΗ

Δεν έχουν επέλθει νομοθετικές αλλαγές μετά την τελευταία έκθεση. Στις επόμενες παραγράφους περιγράφονται λεπτομερώς οι βελτιώσεις που πραγματοποιήθηκαν κατά την εκπόνηση της έκθεσης.

2.1 Πρότυπα συλλογής στοιχείων

Για τη λήψη των στοιχείων των κρατών μελών και την εκπόνηση του ΔΚΕ, και για τη διαβίβαση των στοιχείων για τον ΔΚΕ στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, εξακολουθεί να χρησιμοποιείται επιτυχώς η τελευταία έκδοση των δομών στοιχείων και των διεθνώς συμφωνηθέντων καταλόγων κωδικών του προτύπου SDMX[6] (διαθέσιμων στο διαδίκτυο μέσω ειδικού μητρώου[7]).

2.2 Επικύρωση στοιχείων

Τα στοιχεία επικυρώνονται συστηματικά με τη χρήση ενός νέου εργαλείου, το οποίο ελέγχει αν οι κωδικοί και οι δομές στοιχείων που χρησιμοποιούνται πληρούν τα συμφωνηθέντα πρότυπα για τη διαβίβαση στοιχείων. Αυτό απλουστεύει τη διαδικασία παραγωγής και μειώνει τον κίνδυνο σφαλμάτων που προκύπτουν από σφάλματα στην κωδικοποίηση. Αν το διαβιβασθέν αρχείο δεν πληροί τα ισχύοντα πρότυπα SDMX, απορρίπτεται αυτόματα. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν κοινοποίηση επιτυχίας/αποτυχίας μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και μπορούν να έχουν πρόσβαση στην έκθεση επικύρωσης μέσω της πύλης EDAMIS.

Η Eurostat διενεργεί επίσης ελέγχους ευλογοφάνειας για κάθε τριμηνιαία διαβίβαση συγκρίνοντας τις σειρές διαχρονικά και μεταξύ των οικονομικών δραστηριοτήτων σύμφωνα με τη στατιστική ταξινόμηση των οικονομικών δραστηριοτήτων στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα (NACE)[8]. Σε περίπτωση σημαντικών μεταβολών από τρίμηνο σε τρίμηνο, η Eurostat ζητεί από τα κράτη μέλη να επιβεβαιώσουν τα στοιχεία ή να διαβιβάσουν αρχείο με διορθωμένα

---

5 Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1216/2003, της 7ης Ιουλίου 2003, για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 450/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το δείκτη κόστους εργασίας.

6 http://sdmx.org/ (διαθέσιμο μόνο στα αγγλικά).

7 https://webgate.ec.europa.eu/sdmxregistry/ (διαθέσιμο μόνο στα αγγλικά).

8 ΕΕ L 393 της 30.12.2006, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1893/oj.

στοιχεία. Τυχόν σημαντικές αναθεωρήσεις ή αιφνίδιες αλλαγές σε οποιονδήποτε τομέα της NACE, παρακολουθούνται συστηματικά από κοινού με τις ενδιαφερόμενες χώρες.

2.3 Επίπεδα ωριαίου κόστους εργασίας

Η Eurostat εξακολουθεί να δημοσιεύει τις ετήσιες εκτιμήσεις του ωριαίου κόστους εργασίας ανά τμήμα της NACE, μετά την πρώτη έκδοση τον Απρίλιο του 2016. Οι εκτιμήσεις αυτές βασίζονται στα επίπεδα που προκύπτουν από την τετραετή έρευνα για το κόστος του εργατικού δυναμικού, τα οποία παρεκτείνονται με τους ΔΚΕ. Παράγονται 3 μήνες μετά τη λήξη της περιόδου αναφοράς και καλύπτουν όλους τους τομείς της NACE, εξαιρουμένων των τομέων «Α — Γεωργία, δασοκομία και αλιεία»· «Ξ — Δημόσια διοίκηση και άμυνα· υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση»· «Τ — Δραστηριότητες νοικοκυριών ως εργοδοτών· μη διαφοροποιημένες δραστηριότητες νοικοκυριών, που αφορούν την παραγωγή αγαθών —και υπηρεσιών— για ίδια χρήση» και «Υ — Δραστηριότητες ετερόδικων οργανισμών και φορέων».

2.4 Εκθέσεις ποιότητας

Οι ετήσιες εκθέσεις ποιότητας των κρατών μελών υποβλήθηκαν έγκαιρα σε επεξεργασία με τη χρήση της τελευταίας έκδοσης της διεπαφής διαχείρισης μεταδεδομένων του ευρωπαϊκού στατιστικού συστήματος και τέθηκαν στη διάθεση όλων των χρηστών[9].

2.5 Εποχικές και ημερολογιακές διορθώσεις

Η Eurostat ανέλυσε τις σειρές με ημερολογιακή διόρθωση και τις σειρές με ημερολογιακή και εποχική διόρθωση που διαβιβάστηκαν από τα κράτη μέλη. Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1216/2003 της Επιτροπής[10], όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ και άλλες χώρες του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ)[11] αναμένεται να διαβιβάσουν σειρές με ημερολογιακή διόρθωση και σειρές με ημερολογιακή και εποχική διόρθωση για κάθε επιμέρους τομέα NACE.

Επίσης, η Eurostat παρακολουθεί το παράρτημα εποχικής διόρθωσης που επισυνάπτεται στις εθνικές εκθέσεις ποιότητας. Το εν λόγω παράρτημα περιγράφει λεπτομερώς ειδικότερα τα μοντέλα εποχικής διόρθωσης που χρησιμοποιήθηκαν, τις ακραίες τιμές που εντοπίστηκαν, το μέγεθος των διορθώσεων και τη μεταβλητότητα των αποτελεσμάτων.

Η Eurostat δημοσιεύει στοιχεία με ημερολογιακή και εποχική διόρθωση για τα συγκεντρωτικά στοιχεία της ΕΕ στη βάση δεδομένων και στο άρθρο για τον ΔΚΕ της σειράς

---

9 https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/lci_esms.htm (διαθέσιμο μόνο στα αγγλικά).

10 Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1216/2003 της Επιτροπής, της 7ης Ιουλίου 2003, για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 450/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το δείκτη κόστους εργασίας.

11 Εκτός του Λιχτενστάιν, καθώς ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 450/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Φεβρουαρίου 2003, δεν ισχύει για τη χώρα αυτή. Σε ολόκληρο το έγγραφο, η Νορβηγία και η Ισλανδία αναφέρονται ως «άλλες χώρες του ΕΟΧ».

«Statistics Explained»[12], μαζί με στοιχεία χωρίς εποχική διόρθωση. Τα αποτελέσματα της ημερολογιακής και εποχικής διόρθωσης για τον συνολικό ΔΚΕ προκύπτουν από τα στοιχεία με ημερολογιακή και εποχική διόρθωση για τις μισθολογικές και τις μη μισθολογικές συνιστώσες, ώστε να διασφαλίζεται η συνοχή.

2.6 Αλλαγή βάσης

Το 2023 όλες οι χώρες κλήθηκαν να διαβιβάσουν στοιχεία εκφρασμένα στο νέο έτος βάσης 2020 = 100, το οποίο σημαίνει ότι ο δείκτης ισούται με 100 για το έτος αναφοράς 2020. Η Eurostat είχε δρομολογήσει μια δοκιμαστική διαβίβαση πριν διενεργηθεί η πραγματική διαβίβαση τον Μάιο του 2023 (για τα έκτακτα στοιχεία του ΔΚΕ) και τον Ιούνιο του 2023 (για τα τελικά στοιχεία του ΔΚΕ). Δεν καταγράφηκε διαφορά μεταξύ των αναπροσαρμοσμένων στη νέα βάση στοιχείων που διαβιβάστηκαν και των στοιχείων που υπολόγισε εκ νέου η Eurostat, με εξαίρεση τρεις χώρες οι οποίες στη συνέχεια διόρθωσαν τα στοιχεία και τα διαβίβασαν εκ νέου.

Τα στοιχεία του ΔΚΕ που εκφράζονται στο νέο έτος βάσης δημοσιεύθηκαν στη συνέχεια, για το τρίμηνο αναφοράς Q1-2023 και για την πλήρη ιστορική χρονοσειρά πριν από το εν λόγω τρίμηνο.

III. ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

3.1 Καταλληλότητα και πληρότητα

Καταλληλότητα

Οι χρήστες εξακολούθησαν να ζητούν πληροφορίες όχι μόνο σχετικά με τις τριμηνιαίες μεταβολές του ωριαίου κόστους εργασίας, όπως μετρούνται με τον ΔΚΕ, αλλά επίσης, όλο και περισσότερο, σχετικά με τα επίπεδα του κόστους εργασίας. Στη συνέχεια η Eurostat δημοσίευσε στα τέλη Μαρτίου / αρχές Απριλίου κάθε έτους ετήσιες εκτιμήσεις για το ωριαίο κόστος εργασίας σε ευρώ και σε εθνικά νομίσματα, κατανεμημένες ανά τομέα NACE. Δημοσιεύθηκαν επίσης τα μερίδια του μη μισθολογικού κόστους στο συνολικό κόστος εργασίας[13]. Οι παρατηρήσεις που ελήφθησαν σχετικά με τη δημοσίευση αυτών των εκτιμήσεων είναι θετικές και η Eurostat θα εξακολουθήσει να παράγει το ετήσιο κόστος εργασίας ανά τομέα NACE.

Πληρότητα

12 Δείκτης κόστους εργασίας — πρόσφατες τάσεις — Statistics Explained.

13 Βλ. το σύνολο στοιχείων lc_lci_lev στη βάση διάδοσης δεδομένων της Eurostat (https://ec.europa.eu/eurostat/data/database, στα αγγλικά, τα γαλλικά και τα γερμανικά).

Στο παρόν τμήμα εξετάζεται αν τα στοιχεία και τα μεταδεδομένα για τον ΔΚΕ που διαβιβάστηκαν πληρούν τις νομικές απαιτήσεις όσον αφορά την πληρότητα. Τα σχόλια αναφέρονται σε δείκτες, συντελεστές στάθμισης και εκθέσεις ποιότητας.

α) Δείκτες

Γενικά, η διαθεσιμότητα και η πληρότητα του ΔΚΕ ήταν ικανοποιητικές καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς. Η Eurostat έλαβε στοιχεία με ημερολογιακή διόρθωση και στοιχεία με ημερολογιακή και εποχική διόρθωση για όλα τα σχετικά τρίμηνα και από όλα τα κράτη μέλη εκτός της Ελλάδας (στοιχεία του 1ου τριμήνου του 2023). Τα κράτη μέλη υπέβαλαν επίσης στοιχεία χωρίς εποχική διόρθωση, με εξαίρεση τη Δανία και τη Σουηδία, στις οποίες έχουν χορηγηθεί παρεκκλίσεις[14].

Όσον αφορά άλλες χώρες του ΕΟΧ[15], τόσο η Ισλανδία όσο και η Νορβηγία διαβίβασαν στοιχεία για τον ΔΚΕ για όλα τα τρίμηνα της περιόδου αναφοράς. Η Νορβηγία παρέχει σειρές με ημερολογιακή διόρθωση, σειρές με ημερολογιακή και εποχική διόρθωση, και σειρές χωρίς εποχική διόρθωση. Η Ισλανδία παρέχει μόνο σειρές με ημερολογιακή διόρθωση και σειρές με ημερολογιακή και εποχική διόρθωση.

Όλα τα στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων των εκτιμήσεων με ημερολογιακή και εποχική διόρθωση, είναι διαθέσιμα στον σχετικό πίνακα[16] της βάσης δεδομένων της Eurostat. Τα βασικά αριθμητικά στοιχεία βασίζονται σε στοιχεία με ημερολογιακή διόρθωση, εκφρασμένα ως μεταβολές σε ετήσια βάση (Q/Q-4), οι οποίες είναι πιο σταθερές από τις τριμηνιαίες μεταβολές. Όλες οι χώρες κάλυψαν όλους τους τομείς της NACE, δεδομένων των ανωτέρω παρεκκλίσεων.

β) Συντελεστές στάθμισης

Σύμφωνα με τον κανονισμό για τον ΔΚΕ, τα κράτη μέλη και οι άλλες χώρες του ΕΟΧ αναμένεται να διαβιβάζουν, τουλάχιστον άπαξ ετησίως, το ετήσιο κόστος εργασίας για τις μισθολογικές / μη μισθολογικές συνιστώσες (τους «συντελεστές στάθμισης») κάθε επιμέρους τομέα της NACE αναθ. 2. Η επικαιροποίηση αυτών των στοιχείων είναι σημαντική, καθώς επηρεάζουν τον υπολογισμό των συγκεντρωτικών στοιχείων της NACE από την Eurostat και την εξαγωγή των συνολικών στοιχείων από τις μισθολογικές και τις μη μισθολογικές συνιστώσες.

Μέχρι τις 30 Ιουνίου 2024, όλα τα κράτη μέλη και οι άλλες χώρες του ΕΟΧ είχαν διαβιβάσει τους συντελεστές στάθμισης για το έτος αναφοράς 2023.

γ) Εκθέσεις ποιότητας

Έως τις αρχές Σεπτεμβρίου 2024 όλα τα κράτη μέλη είχαν καταρτίσει τις εθνικές εκθέσεις ποιότητας για το έτος αναφοράς 2023.

---

[14] Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1216/2003, η Δανία, η Γερμανία, η Γαλλία και η Σουηδία δεν υποχρεούνται να παρέχουν στοιχεία χωρίς εποχική διόρθωση. Ωστόσο, η Γερμανία και η Γαλλία τα παρέχουν ούτως ή άλλως.

[15] Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 450/2003 δεν εφαρμόζεται για το Λιχτενστάιν.

[16] https://ec.europa.eu/eurostat/data/database.

Οι εκθέσεις ποιότητας για τον ΔΚΕ του 2023 πρόκειται να δημοσιευθούν στην αντίστοιχη ιστοσελίδα της Eurostat[17] μαζί με έκθεση σχετικά με την εποχική διόρθωση.

3.2 Έγκαιρη υποβολή στοιχείων

Σύμφωνα με τον κανονισμό για τον ΔΚΕ, τα κράτη μέλη και οι άλλες χώρες του ΕΟΧ πρέπει να παρέχουν δείκτες κόστους εργασίας εντός 70 ημερών μετά το τρίμηνο αναφοράς. Οι χώρες που δεν έχουν τηρήσει ορισμένες προθεσμίες από την τελευταία έκθεση είναι η Σουηδία (τα στοιχεία του 4ου τριμήνου του 2023 ελήφθησαν 2 ημερολογιακές ημέρες μετά τη λήξη της προθεσμίας) και η Φινλανδία (τα στοιχεία του 4ου τριμήνου του 2023 ελήφθησαν 3 ημερολογιακές ημέρες μετά τη λήξη της προθεσμίας).

Όσον αφορά άλλες χώρες του ΕΟΧ, η Νορβηγία διαβίβασε πάντα εγκαίρως τα στοιχεία για τον ΔΚΕ, όπως και η Ισλανδία.

3.3 Ακρίβεια

Ο ΔΚΕ απαρτίζεται από διάφορες μεταβλητές (π.χ. κόστος εργασίας και δεδουλευμένες ώρες εργασίας), οι οποίες μπορούν να ληφθούν από διάφορες πηγές. Αυτό σημαίνει ότι ανά πάσα στιγμή μπορεί να υπάρξουν αναθεωρήσεις, οι οποίες επηρεάζουν το τελευταίο τρίμηνο, περισσότερα τρίμηνα ή ολόκληρα έτη. Αν οι διορθώσεις των στοιχείων αφορούν το έτος αναφοράς, πρέπει να αναθεωρηθεί ολόκληρη η σειρά.

Οι αναθεωρήσεις του βασικού αριθμητικού στοιχείου της ΕΕ, δηλαδή του ετήσιου ρυθμού αύξησης του συνολικού ΔΚΕ, δεν έχουν υπερβεί ποτέ τις 0,3 εκατοστιαίες μονάδες, εκτός από μία ειδική περίπτωση (2ο τρίμηνο του 2022, βλ. διάγραμμα 1).

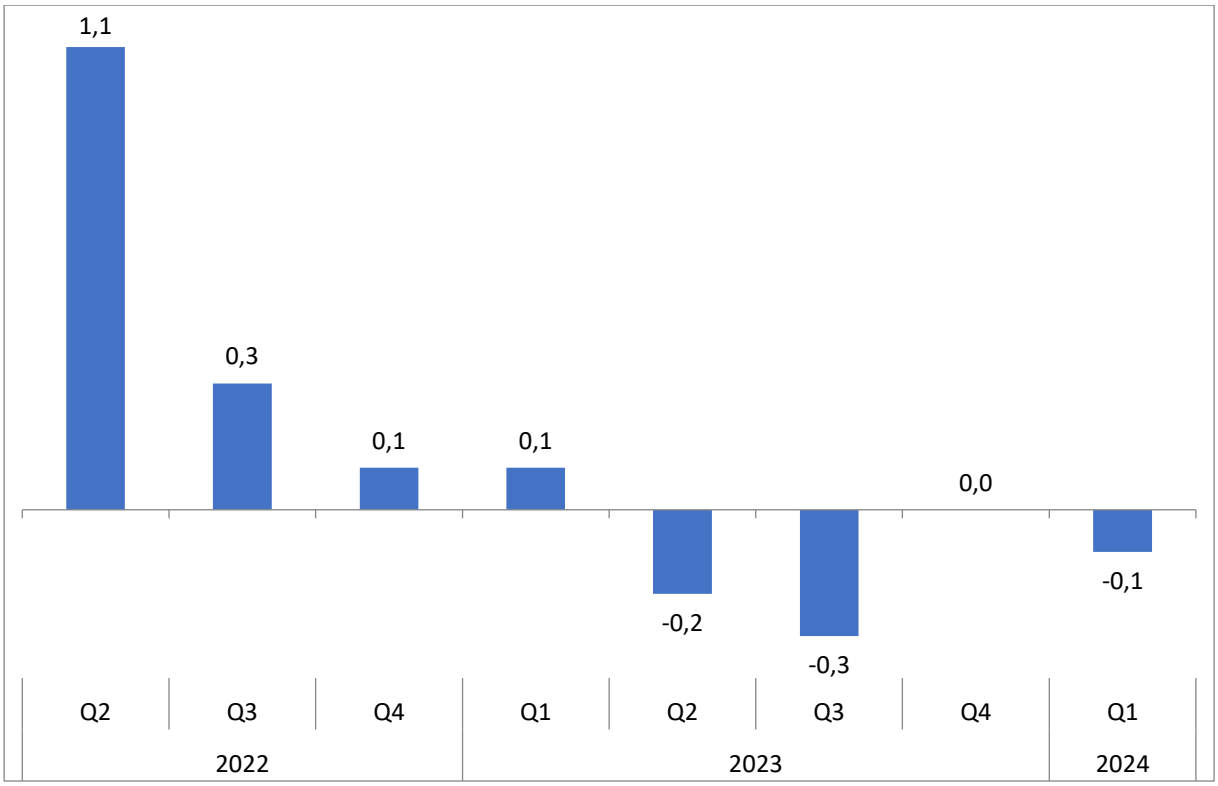
Η σημαντικότερη αναθεώρηση (+ 1,1 εκατοστιαίες μονάδες) που καταγράφηκε το εν λόγω τρίμηνο οφειλόταν στις εφάπαξ αλλαγές που επέφερε η Γερμανία στις πηγές και τις μεθόδους της. Από το 3ο τρίμηνο του 2022 και μετά, τα στοιχεία του ΔΚΕ της εν λόγω χώρας αποτέλεσαν αντικείμενο συγκριτικής αξιολόγησης με βάση τα στοιχεία της έρευνας για το κόστος εργασίας για το 2020, ενώ άλλαξε η πηγή των στοιχείων για τους μισθούς.

Η αναθεώρηση αυτή είχε εφάπαξ αντίκτυπο στην ετήσια αύξηση του ΔΚΕ, χωρίς επιπτώσεις στην αξιοπιστία των εκτιμήσεων του ΔΚΕ.

[17] https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/lci_esms.htm (διαθέσιμο μόνο στα αγγλικά).

Διάγραμμα 1: Μεταβολές στον ετήσιο ρυθμό αύξησης μεταξύ της πρώτης και της τελικής έκδοσης του ΔΚΕ

(ΕΕ-27, συγκεντρωτικά στοιχεία των τομέων Β έως Ρ της NACE, συνολικό κόστος εργασίας, σε εκατοστιαίες μονάδες [από το δεύτερο τρίμηνο (Q2) του 2022 έως το πρώτο τρίμηνο (Q1) του 2024])

Πηγές:

- Για τελικά στοιχεία: σύνολο δεδομένων της Eurostat lc_lci_r2_q [μεταβλητή: «Κόστος εργασίας για τον ΔΚΕ (αποζημίωση εργαζομένων συν φόροι μείον επιδοτήσεις)»].
- Για τις πρώτες εκτιμήσεις: σύνολο δεδομένων παραγωγής της Eurostat.

Τα στοιχεία εξήχθησαν στις 20 Αυγούστου 2024.

3.4 Συνοχή και συγκρισιμότητα

Συνοχή με τα στοιχεία των εθνικών λογαριασμών

Ένας τομέας που εξακολουθεί να χρήζει προσοχής είναι η συνοχή του ΔΚΕ με άλλες στατιστικές σχετικά με το κόστος εργασίας, ιδίως τα τριμηνιαία στοιχεία για τους εθνικούς λογαριασμούς.

Για την ετήσια έκθεση ποιότητας ζητείται από τα κράτη μέλη να συγκρίνουν το ποσοστό αύξησης του ΔΚΕ με το ποσοστό αύξησης του ωρομισθίου των εργαζομένων, όπως προβλέπεται στους εθνικούς λογαριασμούς (ορισμός ΕΣΛ 2010[18]). Τα σύνολα δεδομένων δεν

[18] Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 549/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 2013, για το ευρωπαϊκό σύστημα εθνικών και περιφερειακών λογαριασμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 174 της 26.6.2013, σ. 1).

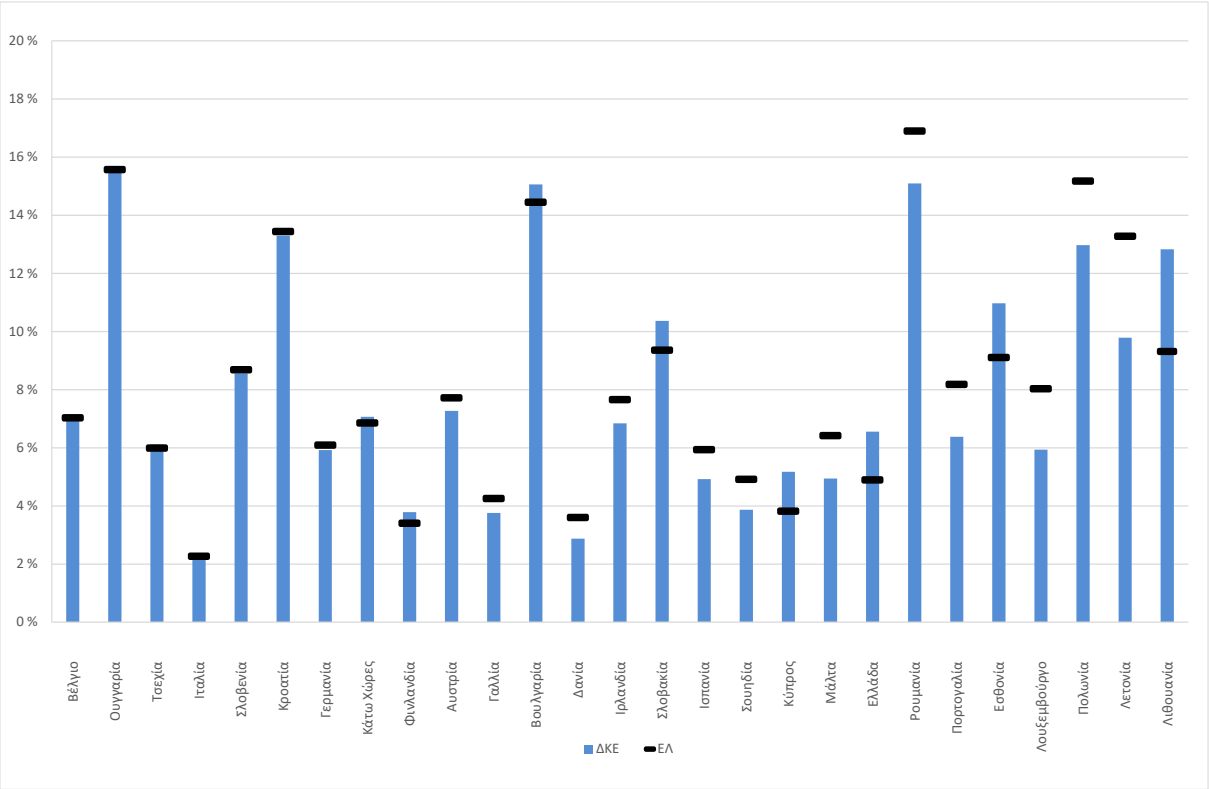
αναμένεται να αντιστοιχούν πλήρως — ακόμη και αν οι ορισμοί του κόστους εργασίας είναι σχεδόν οι ίδιοι, οι στατιστικές πηγές και οι επεξεργασίες ενδέχεται να διαφέρουν. Επιπλέον, η συλλογή στοιχείων για τις δεδουλευμένες ώρες εργασίας είναι ιδιαίτερα δύσκολη τόσο για τον ΔΚΕ όσο και για τους εθνικούς λογαριασμούς. Παρά τις εν λόγω διαφορές στη μεθοδολογία, η ανάλυση του επιπέδου των αποκλίσεων μεταξύ των δύο πηγών παρέχει χρήσιμες πληροφορίες. Αν τα επίπεδα αυτά υπερβαίνουν ένα συγκεκριμένο σχετικό κατώτατο όριο, ενδέχεται να υπάρχουν προβλήματα ποιότητας σε κάποιο από τα εν λόγω σύνολα στοιχείων.

Για την αξιολόγηση της ποιότητας, η Eurostat συνέχισε την παρακολούθηση των συγκεντρωτικών στοιχείων των τομέων B έως P της NACE για κάθε κράτος μέλος. Για τη σύγκριση αυτή χρησιμοποιήθηκαν στοιχεία χωρίς εποχική διόρθωση, με εξαίρεση τη Δανία και τη Σουηδία, για τις οποίες υπήρχαν διαθέσιμα μόνο στοιχεία με ημερολογιακή διόρθωση. Ο διάμεσος ετήσιος ρυθμός αύξησης του ΔΚΕ συγκρίθηκε με εκείνον του ωρομισθίου των εργαζομένων βάσει στοιχείων από τους εθνικούς λογαριασμούς για 8 τρίμηνα. Οι διακυμάνσεις άνω των 3 εκατοστιαίων μονάδων θεωρήθηκε ότι δικαιολογούν περαιτέρω ανάλυση (βλ. διάγραμμα 2, με τις χώρες να κατατάσσονται κατά αύξουσα σειρά της διαφοράς σε απόλυτες τιμές). Μόνο η Λιθουανία και η Λετονία κατέγραψαν απόκλιση άνω των 3 εκατοστιαίων μονάδων (αμφότερες κατά 3,5 εκατοστιαίες μονάδες).

Τα αποτελέσματα της προαναφερόμενης ανάλυσης θα εξεταστούν περαιτέρω σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, ιδίως τα στοιχεία σχετικά με τις δεδουλευμένες ώρες εργασίας.

Εκτός από τις διάμεσες τιμές, η Eurostat σύγκρινε την τυπική απόκλιση των ετήσιων ρυθμών ανάπτυξης των σειρών τόσο του ΔΚΕ όσο και των εθνικών λογαριασμών, ως δείκτη μεταβλητότητας. Μεταξύ όλων των χωρών, τα υψηλότερα χάσματα μεταξύ των τυπικών αποκλίσεων καταγράφηκαν στη Σουηδία (2,1 εκατοστιαίες μονάδες), ακολουθούμενη από τη Λετονία (1,5 εκατοστιαίες μονάδες), τις Κάτω Χώρες και την Τσεχία (1,3 εκατοστιαίες μονάδες και για τις δύο χώρες) και τη Σλοβακία (1,2 εκατοστιαίες μονάδες).

Διάγραμμα 2: Διάμεσα ετήσια ποσοστά αύξησης του δείκτη κόστους εργασίας (ΔΚΕ) έναντι των σειρών εθνικών λογαριασμών (ΕΛ) για το ωρομίσθιο των εργαζομένων
[Συγκεντρωτικά στοιχεία των τομέων B έως P της NACE, συνολικό κόστος εργασίας, περίοδος αναφοράς: δεύτερο τρίμηνο (Q2) του 2022-πρώτο τρίμηνο (Q1) του 2024]*

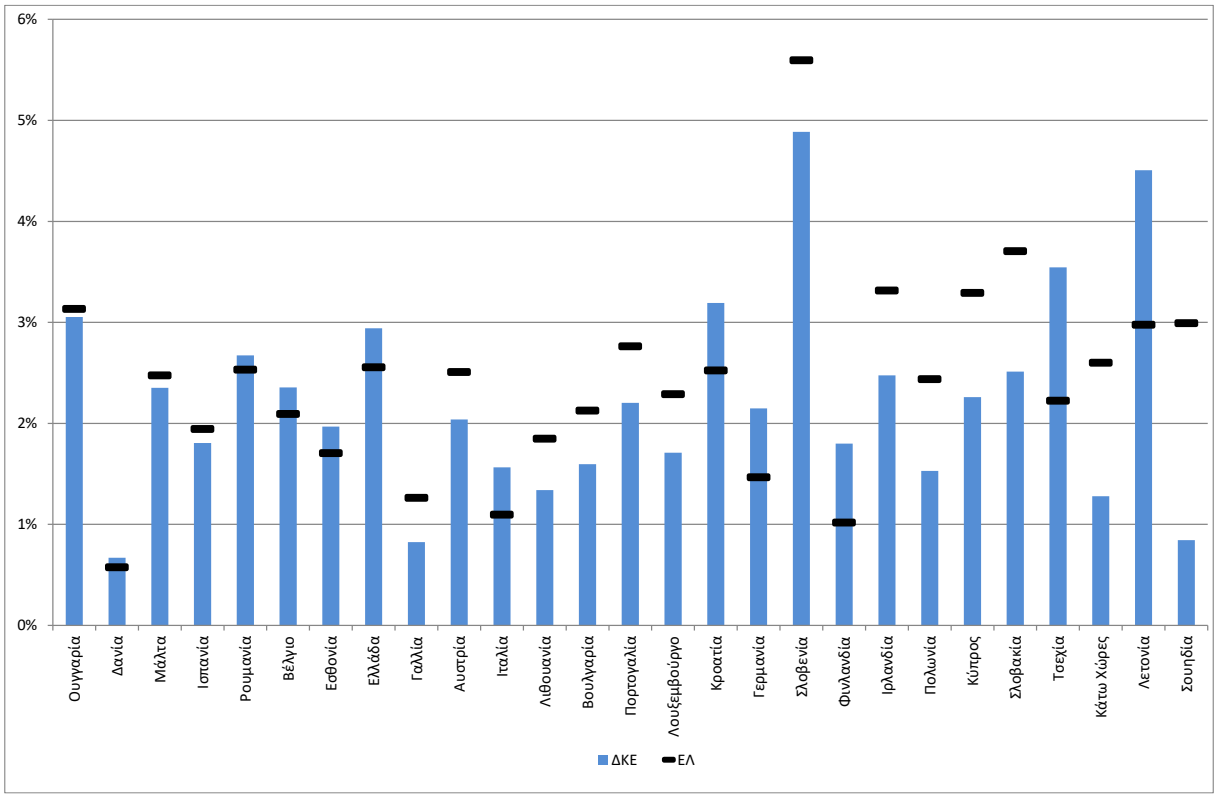

Πηγές:

- Για τους εθνικούς λογαριασμούς: σύνολα δεδομένων της Eurostat *namq_10_a10* [μεταβλητή: «Αποζημίωση εργαζομένων» σε εθνικό νόμισμα] και *namq_10_a10_e* [μεταβλητή: «Εγχώρια έννοια των μισθωτών, σε χιλιάδες δεδουλευμένες ώρες εργασίας»].
- Για τον ΔΚΕ: σύνολο δεδομένων της Eurostat *lc_lci_r2_q* [μεταβλητή: «Κόστος εργασίας για τον ΔΚΕ (αποζημίωση εργαζομένων συν φόροι μείον επιδοτήσεις)»].
- Για τη Δανία και τη Σουηδία, τα στοιχεία χωρίς εποχική διόρθωση δεν ήταν διαθέσιμα κατά τη στιγμή της σύνταξης του παρόντος εγγράφου· αντ' αυτού χρησιμοποιήθηκαν στοιχεία με ημερολογιακή διόρθωση. Τα στοιχεία εξήχθησαν στις 4 Σεπτεμβρίου 2024.

Διάγραμμα 3: Τυπική απόκλιση των ετήσιων ποσοστών αύξησης του δείκτη κόστους εργασίας (ΔΚΕ) έναντι των σειρών εθνικών λογαριασμών (ΕΛ) για το ωρομίσθιο των εργαζομένων

[Συγκεντρωτικά στοιχεία των τομέων B έως P της NACE, συνολικό κόστος εργασίας, περίοδος αναφοράς: δεύτερο τρίμηνο (Q2) του 2022-πρώτο τρίμηνο (Q1) του 2024]*

Πηγές:

- Για τους εθνικούς λογαριασμούς: σύνολα δεδομένων της Eurostat *namq_10_a10* [μεταβλητή: «Αποζημίωση εργαζομένων» σε εθνικό νόμισμα] και *namq_10_a10_e* [μεταβλητή: «Εγχώρια έννοια των μισθωτών, σε χιλιάδες δεδουλευμένες ώρες εργασίας»].
- Για τον ΔΚΕ: σύνολο δεδομένων της Eurostat *lc_lci_r2_q* [μεταβλητή: «Κόστος εργασίας για τον ΔΚΕ (αποζημίωση εργαζομένων συν φόροι μείον επιδοτήσεις)»].
- Για τη Δανία και τη Σουηδία, τα στοιχεία χωρίς εποχική διόρθωση δεν ήταν διαθέσιμα κατά τη στιγμή της σύνταξης του παρόντος εγγράφου· αντ' αυτού χρησιμοποιήθηκαν στοιχεία με ημερολογιακή διόρθωση. Τα στοιχεία εξήχθησαν στις 4 Σεπτεμβρίου 2024.

Συγκρισιμότητα

Η συγκρισιμότητα μεταξύ των χωρών εξασφαλίζεται με τους λεπτομερείς κοινούς ορισμούς και τη μεθοδολογία που περιλαμβάνονται στη νομοθεσία σχετικά με τον ΔΚΕ. Τα κράτη μέλη εκπληρώνουν τις απαιτήσεις της ΕΕ χρησιμοποιώντας τις πηγές στοιχείων που είναι διαθέσιμες σε εθνικό επίπεδο. Τα περισσότερα από αυτά χρησιμοποιούν είτε έρευνες είτε συνδυασμό ερευνών και διοικητικών στοιχείων, ενώ δύο κράτη μέλη βασίζονται αποκλειστικά σε διοικητικές πηγές.

Για τη δημοσίευση διαχρονικά συγκρίσιμων στοιχείων για τον ΔΚΕ, είναι σημαντική η διόρθωση των ημερολογιακών και εποχικών συνεπειών. Τα βασικά αριθμητικά στοιχεία διορθώνονται ως προς τις ημερολογιακές συνέπειες, ενώ η εποχικότητα αντισταθμίζεται με τη σύγκριση των ίδιων τριμήνων σε 2 διαδοχικά έτη.

Σύμφωνα με το άρθρο 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1216/2003, τα στοιχεία για τον ΔΚΕ πρέπει να παρέχονται χωρίς εποχική διόρθωση, με ημερολογιακή διόρθωση και με ημερολογιακή και εποχική διόρθωση.

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 450/2003 δεν αναφέρει ρητά αν η ημερολογιακή και η εποχική διόρθωση πρέπει να γίνονται με χρήση της άμεσης ή της έμμεσης προσέγγισης. Στην έμμεση διόρθωση διορθώνεται η βασική σειρά, η οποία στη συνέχεια χρησιμοποιείται για την κατάρτιση συγκεντρωτικών στοιχείων υψηλότερου επιπέδου, ενώ στην άμεση διόρθωση κάθε σειρά, συμπεριλαμβανομένων των συγκεντρωτικών στοιχείων υψηλότερου επιπέδου, διορθώνεται χωριστά. Για τον ΔΚΕ, η Eurostat συνιστά τη χρήση της έμμεσης προσέγγισης προκειμένου να αποφεύγονται τυχόν ασυνέπειες μεταξύ του συνολικού κόστους εργασίας και των επιμέρους συνιστωσών.

Η Eurostat ελέγχει συστηματικά τη συνέπεια μεταξύ των ετήσιων ρυθμών ανάπτυξης του συνολικού ΔΚΕ και των μισθολογικών και μη μισθολογικών συνιστωσών και αναφέρει στις ενδιαφερόμενες χώρες όλες τις ασυνέπειες που υπερβαίνουν τις 0,1 εκατοστιαίες μονάδες (μετά τη στρογγυλοποίηση). Στη συνέχεια, ο συνολικός ΔΚΕ υπολογίζεται εκ νέου με βάση τις μισθολογικές και τις μη μισθολογικές συνιστώσες (έμμεση προσέγγιση). Αυτή η εναρμονισμένη προσέγγιση εξασφαλίζει επίσης καλύτερη συγκρισιμότητα μεταξύ των χωρών.

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Γενικά, η ποιότητα των δεικτών κόστους εργασίας των κρατών μελών και των συγκεντρωτικών στοιχείων της ΕΕ παρέμεινε καλή. Εκτός από μια ουσιαστική αναθεώρηση σε ένα τρίμηνο (2ο τρίμηνο του 2022), η οποία εξηγείται από τις μεθοδολογικές αλλαγές σε μία χώρα, τα συγκεντρωτικά στοιχεία της ΕΕ αναθεωρήθηκαν μόνο σε μικρό βαθμό, όπως συνέβαινε πριν από την κρίση της νόσου COVID-19.

Οι εκθέσεις ποιότητας των κρατών μελών υποβλήθηκαν σε επεξεργασία με τη χρήση της τελευταίας έκδοσης της διεπαφής διαχείρισης μεταδεδομένων του ευρωπαϊκού στατιστικού συστήματος. Οι εκθέσεις τέθηκαν στη διάθεση όλων των χρηστών, συμπεριλαμβανομένου του παραρτήματος σχετικά με τις πρακτικές εποχικής διόρθωσης και τα αποτελέσματα σε όλα τα κράτη μέλη[19].

Από το 2017 η Eurostat δημοσιεύει ετήσιες εκτιμήσεις του ωριαίου κόστους εργασίας ανά τομέα NACE, με βάση τόσο τα στοιχεία της έρευνας για το κόστος εργασίας όσο και τις τάσεις του ΔΚΕ[20]. Το σχετικό άρθρο της σειράς «Statistics Explained»[21] είχε σημαντικό αριθμό θεάσεων, γεγονός που επιβεβαιώνει το ενδιαφέρον των χρηστών για το θέμα αυτό. Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να παρακολουθεί τακτικά τη συμμόρφωση και την ποιότητα των

[19] https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/lci_esms.htm (διαθέσιμο μόνο στα αγγλικά).
[20] https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/lc_lci_lev/default/table?lang=en&category=labour.lc.lcan.
[21] Ωριαίο κόστος εργασίας - «Statistics Explained».

στοιχείων, με βάση τα υποβαλλόμενα στοιχεία και άλλα εθνικά έγγραφα τεκμηρίωσης, συμπεριλαμβανομένων των εκθέσεων ποιότητας.

Από τον Μάιο του 2024 η Eurostat δημοσιεύει αρχικές εκτιμήσεις για τον δείκτη κόστους εργασίας (ΔΚΕ) τόσο για την ΕΕ στο σύνολό της όσο και για την ευρωζώνη. Οι εκτιμήσεις αυτές δημοσιεύονται περίπου 1 μήνα πριν από τα τελικά στοιχεία (50 ημέρες αντί 77 ημέρες μετά την περίοδο αναφοράς). Αυτές οι αρχικές εκτιμήσεις δημοσιεύονται στο ίδιο σύνολο δεδομένων με τα τελικά στοιχεία[22].

Τέλος, η Eurostat προέβη σε γενική επανεξέταση της νομοθεσίας της ΕΕ σχετικά με τις στατιστικές της αγοράς εργασίας για τις επιχειρήσεις, η οποία οδήγησε σε νομοθετική πρόταση που εγκρίθηκε από την Επιτροπή στις 28 Ιουλίου 2023[23]. Η εν λόγω επανεξέταση αποσκοπεί στην αξιολόγηση και τον εκσυγχρονισμό ολόκληρης της νομοθεσίας της ΕΕ στον τομέα των στατιστικών της αγοράς εργασίας για τις επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένου του ΔΚΕ.

[22] https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/lc_lci_r2_q/default/table?lang=en&category=labour.lc.lci.
[23] EUR-Lex - 52023PC0459 - EL - EUR-Lex (europa.eu).